

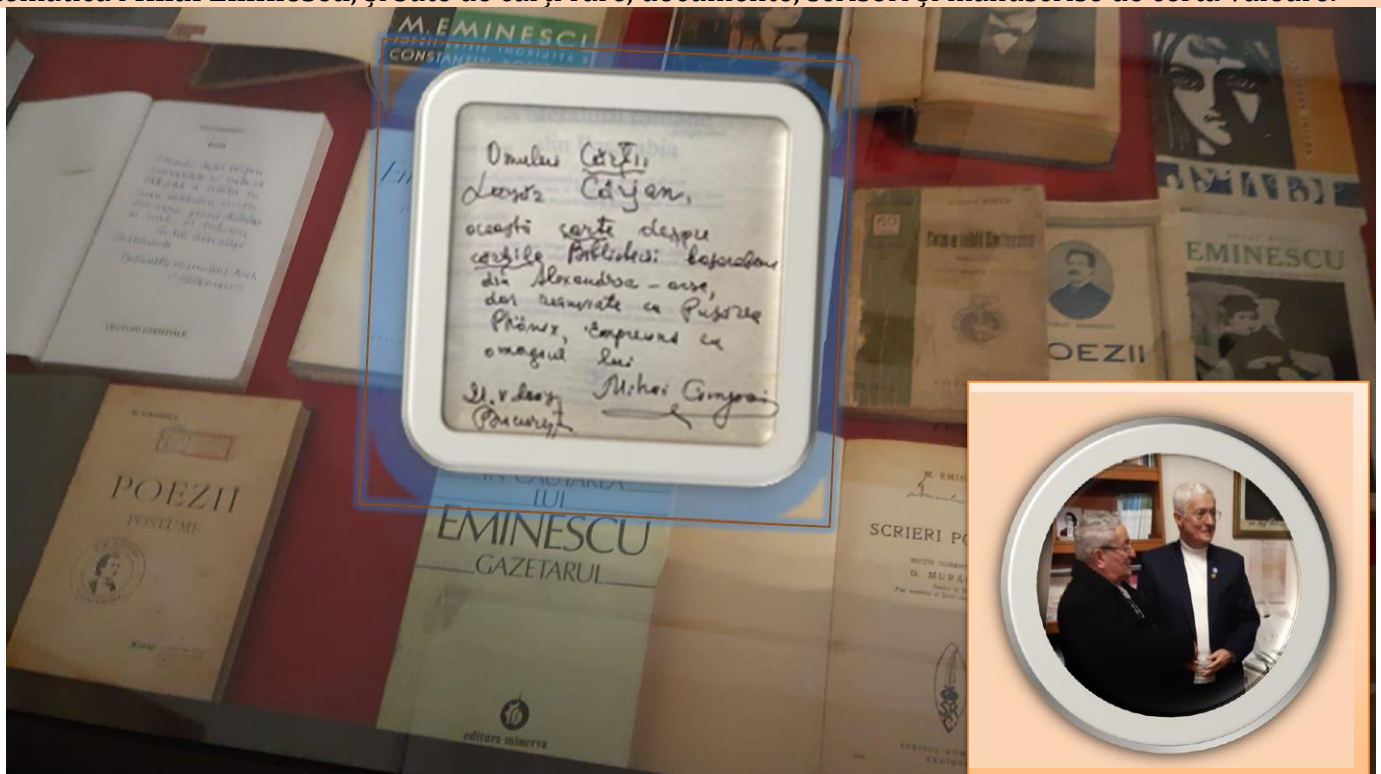
Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Cărți cu și despre EMINESCU, cu autograful autorilor în colecția general Dr. Lazăr Cârjan (5)

Col. Dr. Constantin Moșincat (C.M), în dialog online cu marele colecționar general Dr. Iazăr Cârjan (Gl. L.C.), astăzi despre cărțile cu autograf din colecția impresionantă, de peste 700 titluri cu tematică Mihai Eminescu, și sute de cărți rare, documente, scrisori și manuscrise de certă valoare.

1. Când am avut dialogul cu marele și pasionatul cavalier colecționar, mi-am amintit de următoarea povestioară a lui Elias Canetti, petrecută cam pe la 1600 când profesorul Peter Kien, care avea o celebră bibliotecă, estimată la peste 1,5 milioane coroane aur, încă nu se gândise să „împrumute pentru lectură”! cărți din valoroasa lui colecție. Așa că odată menajera sa îi trântise ușa în nas unui puștan care venise pe înserate, cică avea învoirea profesorului, după o carte. Scena a fost văzută de hâtrul savant, obsedat de carte, care se amuzase în sinea lui de fermitatea femeii care nu citise până la vârsta ei nimic. Dar, niciodată nu e târziu, socotise el. Menajera, plătită ca să ștergă doar praful de pe cărți, l-a surprins plăcut cu grija ei deosebită atunci când profesorul i-a selecționat, pentru prima ei lectură, o carte ce avea cotorul jerpelit, și care din neglijența proprietarului a rămas la fel. Atunci s-a gândit profesorul Kien s-o ofere Theresei, menajera sale, pe care o credea doar „ștergătoare de praf”. Tare i-a fost mirare când acesta a luat trei hârtii și a împachetat cartea spre a o proteja. Să se scoată, profesorul i-a zis că va face o călătorie mai lungă. Ea s-a bucurat că va putea șterge praful mai bine în toată biblioteca! Kien a întrebat-o ce ar face în caz de incendiu? – Aș salva cărțile!, venise replica. Și

profesorul se gândi că poate avea în minte vreun târg cu negustorii care-i dădeau târcoale casei după cărți. Neîncrederea îl chinuia. Așa a pus la cale testul de credință al menajerei. Vâzând că pe o măsuță din salon era așezată o perniță de catifea, pe care era deschisă la pagina 20 carte oferită spre lectură, i-a cerut apă, cu glas moale, să aibă timp să se dumirească. În timp scurt Therese venise de la bucătărie cu un pahar cu apă așezat pe o farfurie, având pe mână mănuși albe. Uimit profesorul a scăpat paharul. Citea de la 5 ani, deci de 35 de ani și niciodată nu-i venise în minte să ia mănuși în mână, precum menajera când citea prima oară: „Pantalonii domnului von Bredo”. Ca să treacă peste penibilul situației o întrebă: de ce a citit atâta de puțin?, iar ea a răspuns: „citesc fiecare pagină de dăuștrăzece ori, altfel nu mă aleg cu nimic”. Dar îți place?, fusese curios să știe profesorul. Și din nou a fost șocat de răspuns: „O carte e totdeauna frumoasă. Trebuie să o înțelegi. Erau pete mici, grase, am încercat..., ce să mă fac? Lasă că sunt mai de mult! „E păcat..., mă rog, ce valoare are asemenea carte!” Ea n-a pus bază pe cost ci pe Valoare! Mai târziu a rămas o moștenire valoroasă.

Ce valoare au cărțile cu autograf oferite Dumneavoastră domnule general?

Gl. L. C. – Domnule colonel, de mic copil pentru mine scriitorii sunt nemuritori, ca niște zei. De aceea mi-am dorit să am scrisul lor la mine acasă, ca o legătură tainică plină de mister. Colectionez de mai mulți ani, și continui și acuma, cărțile cu autografele preferaților mei. Prima dedicație care m-a fascinat, pe când eram licean în Valea Jiului, a fost a lui Lucian Blaga: „Tânărului meu prieten, Mircea Maniu, amintire” pe cartea tipărită la Fundațiile Regale. Mircea Maniu, medic neurolog, a avut o relație specială cu marele poet, și el m-a introdus în universul magic al unor genii care erau menționați în manuale, pe atunci, la “Alți scriitori”.

M-am hrănit la propriu cu creațiile marilor poeți români și străini: Lucian Blaga, Tudor Arghezi, George Bacovia, Octavian Goga, Ion Minulescu, Ion Barbu, Nicolae Labiș și, mai târziu, Nichita Stănescu. Cu trecerea anilor am cunoscut mulți scriitori și cu unii dintre ei chiar m-am împrietenit: Cezar Ivănescu, Mircea Micu, Fănuș Neagu, Nicolae Dragoș, Gelu Naum, George Astaloș, Constantin Preda și alții. Am avut privilegiul să-i cunosc pe marele cărturar Victor Crăciun și pe artistul fotograf Vasile Blendea, dar și pe inegalabilul scriitor și teolog Bartolomeu Anania. Prin Adrian Păunescu m-am apropiat de Grigore Vieru, și mă mândresc că l-am omagiat la împlinirea vârstei de 70 de ani la Centrul Cultural al Ministerului de Interne, în compania unor nume mari ale culturii române: Mihai Cimpoi, Victor Crăciun, Dimitrie Vatamaniuc și alții. Deci pentru mine dedicațiile corifeilor, fie oferite mie, fie, cele mai multe, procurate din anticariate, sunt adevărate relicve, nu numai piese de colecție.

2. C.M – Continui povestioara profesolul Kien – personajul din romanul *Orbirea* - intrigat peste măsură de exemplul oferit de menajera sa, s-a dus într-o încăpere din bibliotecă și s-a înfuriat tocmai pe Confucius, căruia i-a reproșat lipsa de cultură și tact – al celor care se credeau atot-știutori în materie de carte. Numai să umble cu mănuși nu, el care la 15 ani citea carte după carte, la 40 nu avea prea multe îndoieli, după cum susținea înțeleptul chinez, în următorii termeni: „Iată că vine deodată un om fără pic de cultură și are mai mult tact, mai multă inimă, mai multă demnitate, mai multă omenie decât mine și tine și decât întreaga ta școală de învățați, luați toți laolaltă”. Și tot el își amintise de celebrul sfat lăsat de gânditorul antic: Privește felul de a fi al oamenilor, observă țelurile acțiunilor lor, verifică în ce își găsesc satisfacția!”

Potrivit acestei pilde, e clar domnule general că pasiunea pentru „colecție” vă macină din tinerețe și vă îmbrățișază acuma la vârsta înțelepciunii, a tâmpelilor cărunte, cu o putere de seducție. Cum și în ce împrejurări s-a născut această pasiune pentru „copilul adoptiv”, cum numea Kein pasiunea pentru lectură a Theresiei și grija ei de a purta mănuși când atingea o carte? Dumneavoastră purtați mănuși când atingeți cărțile unor mari eminescologi?

Gl. L. C. – Mircea Maniu, despre care am amintit, mi-a promis că o să-mi lase, când va trece Dincolo, autografele primite de el de la Blaga și Eugen Ionescu, dar l-am pierdut, din păcate, în ultimii ani, prin Germania (a ajuns director adjunct al unui mare spital de neurologie din München) și s-a pensionat de mulți ani. Am ratat autografe ale lui Blaga și Goga, în schimb am procurat la preț de nimic, autografe de la Panait Istrati și Eugen Ionescu. Unele rarități le-am primit de la doamna Sabina Măduța, cea care mi-a facilitat și întâlniri cu Bartolomeu Anania sau cu fiica lui Vasile Voiculescu. Nu am nici autograful lui Octavian Goga. Cu greu, am procurat dedicații sau semnături de la Mihail Sadoveanu, George Bacovia, Vasile Voiculescu, George Călinescu. Și așa menționa documente scrise și semnate de către doua soții ale unor descendenți ai lui Matei Eminescu.

C.M. – *De la Aristotel încoace, spre lumea civilizată, acolo unde prezența sau absența unei „cărți nu produce un efect vizibil, nu poate fi vorba de o bibliotecă tematică”. Ați adunat cu grijă atâtea cărți, mai bine de 60 de ani! Ele nu sunt un element de decor pentru casa Domniei Voastre. Până voi crește mare, vreau să am și eu o bibliotecă. În ea trebuie să fie toate cărțile, în toate limbile, chiar și una în chineză. Când v-ați pus în gând o asemenea dorință? De câte ori ați citit cuvântul „iubire” în cărțile pe care le aveți? V-a incomodat vreodată acest lux? Cum să fie înțeles în context demersul colecționarului de cărți Eminescu cu autografe?*

Gl. L. C. – Am visat să am o bibliotecă mare, dar, din păcate, spațiul pe care îl am, cu acordul soției, este restrâns. Dacă trebuie să caut o anumită carte e un adevărat chin. O să vă convingeți la fața locului. De asemenea, am câteva “amintiri” de la actori celebri: Grigore Vasiliu Birlic, Ștefan Ciobotărașu (un sonet), Radu Beligan, Gheorghe Dinică. N-aș vrea să-l uit pe genialul Teodor Paca, de la care am toate manuscrisele, dar n-am putut obține singurul lui volum tipărit în timpul vieții. Pentru toate se cuvine a purta mânuși!

C.M. – *Din aceeași proverbială învățătură confucianistă ne-a rămas și zicerea „să vezi ce-i bine” – adică să colecționezi -, și să nu o faci „e lipsă de curaj”. Kein a avut curaj și i-a cerut mâna menajerei sale, care a „îndrăznit să i-o ofere” apoi a urmat metafora confruntării spirituale cu realitatea. Peter Kein, în mod obsesiv, s-a și însurat cu Theresia de dragul cărților.*

*În cazul Domniei Voastre colecția a fost începută curajos, căci a dat rod pasiunii pentru carte. Dar pe Domnia Voastră a pus stăpânire pasiunea și pentru lectură, direcționată spre știință. Pentru că aveți în colecție un număr impresionant de cărți „EMINESCU”, ale diferiților autori, ca să procedăm metodic vă propun să le selectăm după criteriul: **cărțile autorilor dedicate gl. Lazăr Cârjan**, de autori pe care i-ați întâlnit și cunoscut în diferite împrejurări. Într-un număr viitor le vom selecta pe cele mai vechi, cu dedicații adresate altora.*

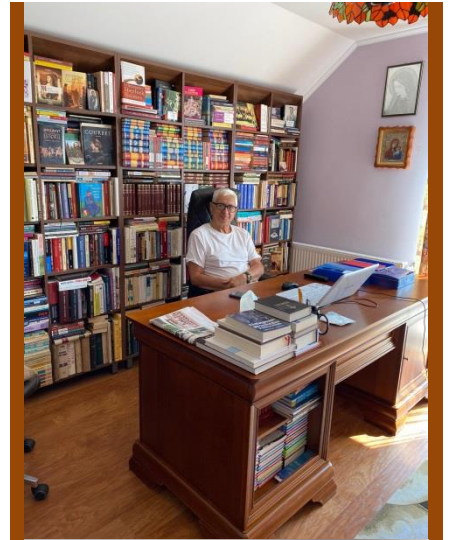
Da, cărțile sunt frumoase, dar trebuie să le studiezi și toate necesită timp pentru a le parcurge, ca să le înțelegi! De câte ori ați răspuns în casă soției: „da, vin imediat”!? Căci acolo, printre cărțile „iubite”, sunteți ca într-un refugiu al „Patriei”, deoarece o bună definiție a bibliotecii poate fi asemănată cu Patria! Le-ați slujit deopotrivă pe amândouă.

Cât și cum v-au ajutat în carieră lecturile despre Patrie, Muncă, Prieteni, Spațiul spiritual din cosmosul propriu al cărților din colecție?

Gl. L. G. – Pentru formarea mea profesională am cumpărat multe cărți de criminalistică și medicină legală, unele rarități și nu puține cu autografe. Am devenit profesor universitar în paralel cu munca mea de polițist. A fi patriot înseamnă a-ți sluji comunitatea cu loialitate și decență, și nu în ultimul rând cu modestie. Pentru respectul legii și al adevărului. Am o mare admirație pentru criminaliștii români, mai ales pentru cei care au consolidat această știință în România: frații Minovici, Constantin Turai, Dumitru Ceacănica, Vasile Lapaduși, Ioan Sântean, ca să enumăr doar pe câțiva. Și n-as vrea să-i omit pe Paul Ștefănescu, autorul bestseller-ului „In slujba vieții și adevărului” din anii ‘80, și nici pe profesorii Vasile Lapaduși și Emilian Stancu pentru contribuția lor la dezvoltarea științei Criminalisticii. Dar, despre acestea pe larg într-o altă întâlnire.

C.M. – *Și pe lângă toate acestea mai trebuie spus un lucru: sunteți și autor a câtorva importante tratate de specialitate. Dar și despre acestea într-un alt număr al Revistei.*

Gl. L. C. – Am multe amintiri despre poeți și scriitori români: George Astaloș și Mariana Oprean, a doua soție a lui Teodor Paca, sau despre Gabriela Defour Voiculescu, fiica lui Vasile Voiculescu, despre Mioara Minulescu, Agatha Grigorescu Bacovia, Emil Brumaru și alții. I-am uitat pe Valeriu Bargau, Ioan Țepelea și nu în ultimul rând, Cezar Ivănescu și Ion Gheorghe. Am putea face un serial interesant cu fiecare, dar mai întâi să ne concentram pe Eminescu. Ați fi de acord?

C.M – *Cu mare interes vă găzduim orice demers, pentru a împărtăși din bogăția imensă pe care ați strâns-o cu drag de Eminescu, de cultura română. Vă mulțumesc în numele cititorilor pentru explicațiile oferite, pe care le completăm cu cele mai interesante cărți cu autograful dedicat Domniei Voastre, care întregesc scrierile despre Mihai Eminescu, pe care le-ați colecționat.*

Vă propun să ne oprim asupra câtorva eminescologi pe care i-ați întâlnit: Acad, Mihai Cimpoi, Dimitrie Vatamaniuc, Gheorghe Bulgăr și Victor Crăciun.

Gl. L. C. – Am avut șansa să cunosc mulți corifei ai culturii române, unii dintre ei și eminescologi de marcă. L-aș aminti, mai întâi, pe **Dimitrie Vatamaniuc**, pe care l-am întâlnit în 1995 la Cercul Militar din Oradea, unde, la invitația regretatului colonel dr. poet Ioan Țepelea, a prezentat volumul 15 al Operelor lui Mihai Eminescu, ultimul din seria inaugurată de Perpessicius în 1939 (volumul 16, apăruse în 1989). Personajul m-a impresionat prin profunzime, modestie și umor sănătos. Mai târziu, fiind mutat la București, l-am cunoscut bine împreună cu distinsa lui soție, Doamna Magdalena, care îl însoțea pretutindeni ca un bodyguard credincios. Când am lucrat la Ministerul de Interne, am organizat împreună câteva manifestări culturale și a fost amabil să colaboreze la publicațiile acestei instituții. A fost un truditor, meșter și calfă totodată, care a reușit să descifreze în mare parte manuscrisele eminesciene, riscându-și sănătatea ca și marele sau înaintaș, cel care și-a trăit la propriu pseudonimul, perpessicius însemnând, în latină, „deprins cu suferința”.

L-am îndrăgît pe marele cărturar **Victor Crăciun**, care i-a dedicat numeroase cărți Poetului Nepereche, și a călătorit pe urmele lui însoțit de un magician al fotografiei, gorjeanul Vasile Blendea din stirpea lui Brâncuși. În casa primitoare a lui Victor Crăciun (din strada Pictor Negulici) l-am cunoscut pe academicianul **Mihai Cimpoi** și am fost răsfățat cu delicatessuri de Doamna Cristiana. Cei doi eminescologi au apelat la mine, și sunt mândru că am reușit, să-l sărbătorim pe marele poet **Grigore Vieru** la împlinirea vârstei de 70 de ani. Îl părăsiseră toți și suavul poet suferea pentru nedreptățile cu care îl tratau oficialitățile. Conducerea ministerului mi-a aprobat o sală a Centrului Cultural și manifestarea a fost un adevărat triumf, cu 7 academicieni și un reprezentant al Patriarhiei. Nu l-am invitat pe cel mai bun prieten al sărbătoritului, inegalabilul **Adrian Păunescu**, pentru că și-ar fi revărsat furia pe guvernanți și sărbătorirea s-ar fi transformat într-un taifun, în stilul lui, ceea ce nu convenea șefilor mei. Manifestarea a fost filmată de un alt mare dispărut, paetul **Nicolae Dan Fruntelată**, care la câțiva ani, mi-a dăruit filmarea pe CD-ul, pe care l-am donat Bibliotecii Județene Gheorghe Șincai din Oradea, pentru păstrare și folosința celor interesați.

Am o relație de amicitie cu profesorul universitar **Nicolae Georgescu**, unul dintre cei mai importanți eminescologi, alături de Mihai Cimpoi, **Theodor Codreanu** și **Constantin Barbu**. Cu Nicolae Georgescu am o amintire de neuitat, din capitala Baniei, unde am petrecut împreună cu **Fănuș Neagu**, regele neîncoronat al metaforei, într-un separeu din Hotelul Jiul, care îi purta numele și care, din păcate, a fost desființat după moartea faimosului brăilean.

L-aș mai aminti pe celebrii gojiști **Ovidiu Drimba** și **Gheorghe Bulgăr**, invitați ca și mine la un prânz de sfârșitul anului 2000, de către profesorul universitar **Ionel Oprîșan**, patronul editurilor Saeculum și Vestala, la care am publicat și eu o carte. Pe Ovidiu Drimba l-am vizitat cu același Gheorghe Bulgar la locuința lui situată undeva în Piața Rosetti.

Nu pot să-l uit pe academicianul **Eugen Simion**, de la care nu am niciun autograf pe o carte, dar am o Autobiografie și o Completare la autobiografie, cu referințe din partea unor apropiați, între care și **Alexandru Andrițoiu**. Domnia Sa mi-a facilitat cumpărarea celor 38 de volume ale Manuscriselor Eminescu și în doua rânduri mi-a cerut să-l însoțesc la Cimitirul Bellu, la comemorarea Geniului, ca să scape de niște nepoțiți care se agățau de el ca scaieții. Tot Domnia Sa m-a pus în legătură cu Constantin Barbu la sediul Bibliotecii Academiei. Ultima dată l-am întâlnit la restaurantul Butoiul de Aur din Oradea, împreună cu universitari bihoreni dar, din păcate, nu ne mai servea Doamna Maricica, unică în felul ei în toată România.

C.M – *O informație extrem de diversificată, care merită să fie completată în numerele viitoare, deoarece fiecare autograf pe o carte, din inedita Dvs. colecție, are o poveste. Din fiecare se desprinde un dialog cultural foarte interesant cu proeminente personalități care au avut tăria, curajul și știința necesară pentru a se apropia de genialul Eminescu! În continuare lăsăm cititorii în selecta companie cu autori, autografe și dedicații pentru Gl. Dr. Lazăr Cârjan, pe cărți cu și despre Eminescu.*

Academicianul Mihai CIMPOI

Născut la 3 septembrie 1942, Larga, Județul Hotin (Basarabia română). Viitorul academician, după cursurile primare și medii, absolvă Facultatea de Filologie din Chișinău (1965), după care devine redactor al revistei „Nistru” (până în 1972) și consultant al Uniunii Scriitorilor. Este autor al 60 de studii și eseuri monografice, al peste 3000 de studii și articole apărute în publicațiile literare din spațiul românesc și de peste hotare, dar și al circa 200 de studii despre literatura română, apărută în mai multe țări.

„Figură emblematică a culturii românești din Basarabia – Mihai Cimpoi pare să fi fost predestinat activității literare, într-o vreme când literatura română din spațiul basarabean era la o cumplită răscruce de destin: sau

revenea la normalitatea limbii române literare și la criteriile esteticului, sau dispărea definitiv în hăul artificialelor „cuvântelnice”, impuse de cerberii regimului sovietic de ocupație, și în hățișurile fără de capăt ale ideologiei comuniste... Criticului literar Mihai Cimpoi, l-a moștenit pe tatăl său „înzestrat cu o bunătate naturală, o risipea cu generozitate, ajutând fără nici un gând de profit toată lumea din sat. Purta un ciocan la brâu și un buzunar de ținte și repara din mers un gard șubred, un acoperiș de casă deteriorat, un perete dărâmat – la el acasă sau la vecini”. Lui Mihai Cimpoi îi revine și meritul descoperirii și promovării poetului reprezentativ al următoarei generații literare – cea a anilor '70 – Nicolae Dabija. Eminescu „este Poetul prin studierea căruia se poate ajunge la Poezie, la înțelegerea Ei, este mai mult decât atât: Muzica poeziei”. Eseul „Narcis și Hyperion” (1979) l-a impus definitiv nu doar printre eminescologi, ci și în conștiința critică din întreg spațiul românesc, „în cauză fiind un Eminescu global: un Poet al ființei” (C.Ciopruga). În acest „poem critic” și în studiile de eminescologie ce au urmat (Căderea în sus a Luceafărului, 1993; Eminescu, poet al ființei, 1998; Plânsul demiurgului, 1999, Esența ființei, 2003, culminând cu apariția în acest an a monumentalului Dicționar enciclopedic Eminescu), Mihai Cimpoi a mers, conform propriilor mărturii, pe hermeneutica „existențială constituită din depistarea complexului de arătări/ascunderi ale înseși ființei scriitorului, a codurilor psihologic-comportamentale și personalist-etice care definesc portretul fenomenologic”, „fenomenologicul și ontologicul” îmbinându-se în studiile sale „cu paradigma modernă și postmodernă”. (Acad. Valeriu Matei).

Mihai Cimpoi

O istorie deschisă a literaturii
române din Basarabia

EMINESCU

OPERE

I. Poezii

Coordonatorul ediției: acad. Mihai Cimpoi

*Bibliofolului neperceche,
cu drag, această ediție
e poeziei = neperceche
Acad. Mihai Cimpoi*

11. VI. 2014

Oradea

Editura "GUNIVAS"

EMINESCU

OPERE

Mihai Cimpoi

Zeul ascuns

Mihai Cimpoi

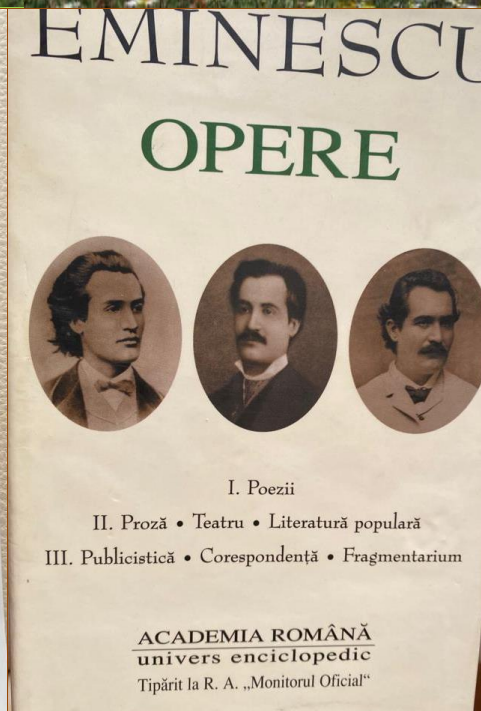
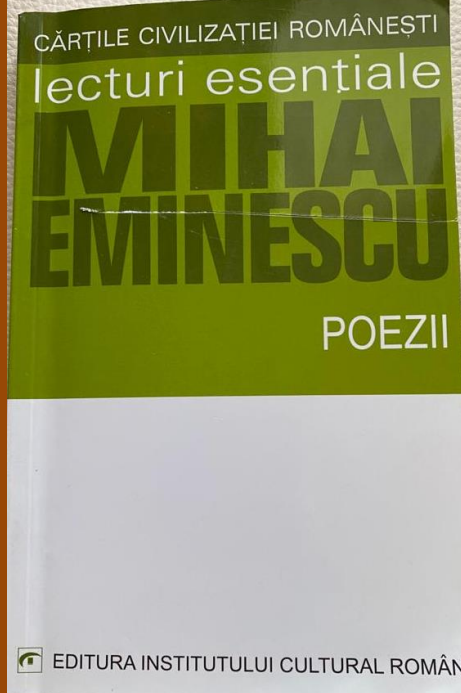
Zeul ascuns

microeseuri despre Labirint

Domnului General
si leasa Bibliof.
Lazar Ciungu,
cu dragostea lui
Mihai Cimpoi
31 ianuarie
Mures.

Mihai Eminescu - Scrieri esențiale (5 vol. în caseta specială, format liliput) Editura: Fortuna An apariție: 2002, Nr. pagini: 575 pag/vol Format: 6 x 8 cm. Coperți: cartonate (hardcover) Scrieri esențiale din opera lui Mihai Eminescu sunt cărți liliput bibliofile și totodată de lux în minicaseta a câte 5 vol. Versiunea a avut la bază editia Perpessicius, coroborat cu edițiile din ultimii ani, îngrijite de D. Vatamaniuc. Vol. 1: Poeziile Antume; Vol. 2: Poezii Postume; Vol. 3: Proză literară Teatru; Vol. 4: Publicistică; Vol. 5: Corespondență.

Profil de autor: Gheorghe BULGĂR

S-a născut la 13 aprilie 1920 în comuna Sanislău, județul Satu Mare, într-o familie de țărani înstăriți care - după mărturisirile sale de mai târziu - *aveau toate cele pentru lucrul pământului și creșterea animalelor.*

Clasele primare le-a urmat în satul de baștină - Sanislău - iar liceul la „Emanoil Gojdu” în Oradea. Aici a scris la revista liceului „*Țara visurilor noastre*”.

La 21 iunie 1940 Gheorghe Bulgăr își dă Bacalaureatul ca nu mult timp după aceea să fie arestat de către armata maghiară fiind transportat la Arad. Reușește să se refugieze la București unde se înscrie la facultatea de filologie, profesorii de atunci fiind printre alții: Tudor Vianu (Estetică

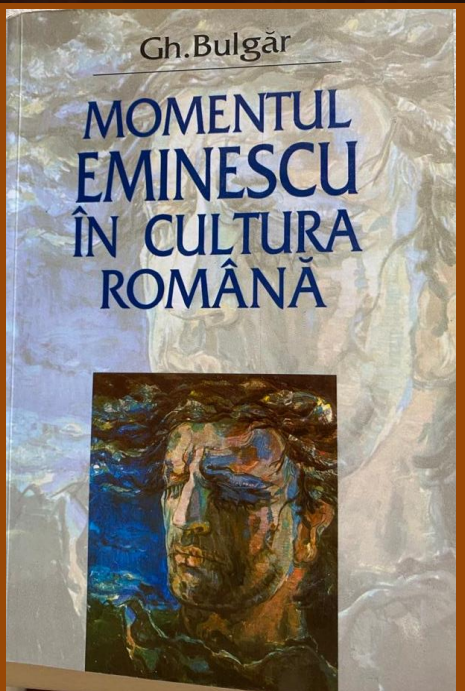
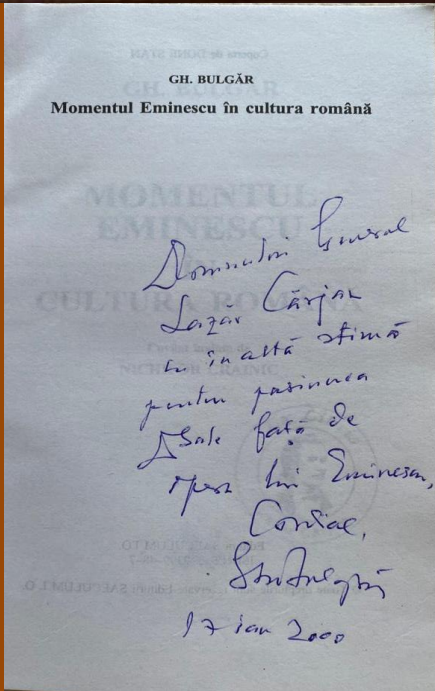
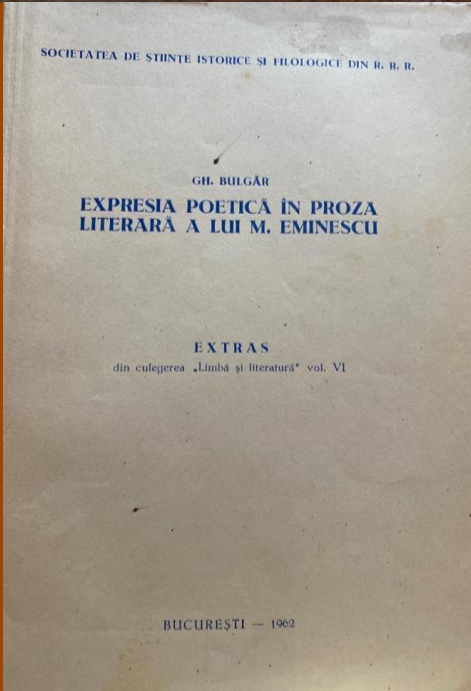
generală), Dumitru Caracostea (Istoria Literaturii), Alexandru Rosetti (Istoria Limbii Române), Radu Zbierea (latină), Aram Frenkian (greacă), Gheorghe Brătianu, Ion Petrovici sau N.I. Herescu. Își dă doctoratul cu lucrarea: „Momentul Eminescu în evoluția limbii române literare”.

Imediat după terminarea facultății Gheorghe Bulgăr a fost înrolat în armată urmând ca după o scurtă instrucție să fie trimis la luptă în tranșee unde, alături de alți colegi (printre care se numără și cu doi ani mai tânărul Emil Manu), formează „Detașamentul Păuliș”.

Profesorul Gheorghe Bulgăr, renumit eminescolog - lingvist de mare ținută - definitivează printre altele Dicționarul Limbii Române început cu Sextil Pușcariu sau dicționarul de rime Eminescu. Este apreciat în mod deosebit de Eugen Ionescu, Tudor Vianu, Mircea Eliade sau Alain Guillermou.

A publicat peste 23 volume ca autor unic, 12 în colaborare, 7 ca redactor și colaborator, 10 prefețe și traduceri, peste 350 studii și articole publicate în volume sau reviste. A fost profesor la universitățile franceze Sorbona (între 1965 și 1967), Lyon (1978-1980) și Bordeaux (1988-1990). În 1980 îl întâlnim la Congresul european de la Strasbourg ca delegat al Universității din Lyon unde, pe atunci, activa ca profesor de limba română. A decedat la 13 iunie 2002, în București și a fost înmormântat la Cimitirul Bellu.

Pentru omagierea marelui profesor eminescolog, Biblioteca sătmăreană, în Sala de lectură care-i poartă numele, la Centenarul nașterii sale, a organizat o expoziție de carte (foto).

EXPRESIA POETICĂ ÎN PROZA LITERARĂ A LUI EMINESCU

GH. BULGĂR

Puținătatea operei literare în proză lăsată de Eminescu este compensată prin originalitatea și calitatea lucrării, izvorite dintr-o inspirație profundă. Proza eminesciană are o importanță necontestată pentru cunoașterea mai temeinică a evoluției stilului artistic românesc și pentru înțelegerea mai exactă a evoluției mijloacelor de exprimare poetică a scriitorului.

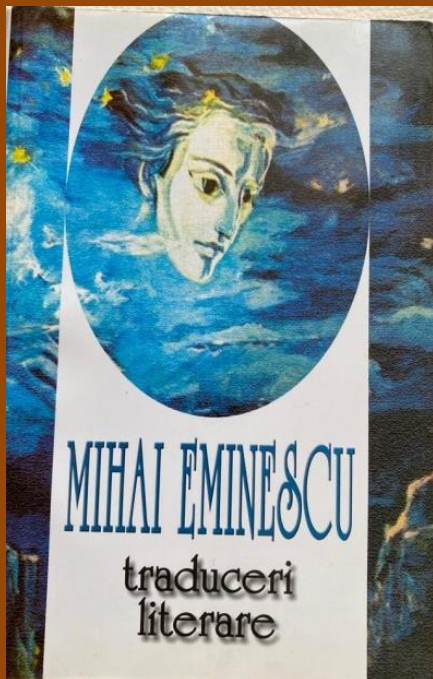
Originalitatea prozei lui Eminescu a atras atenția cercetătorilor români. În urmă cu mai bine de două decenii, acad. Tudor Vianu a analizat-o cu finețe în *Arta prozatorilor români* și a indicat influențele, tendințele inovatoare și unele procedee stilistice dominate de orientarea romantică a poetului. Conținutul acestei analize rămâne pe deplin valabil. Paginile de față își propun să adauge alte precizări în legătură cu expresia poetică a fondului de idei și, mai ales, în legătură cu evoluția stilului artistic al lui Eminescu.

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

NR. 5(33) MAI - 2023

Cetatea Cavalerilor

Dimitrie VATAMANIUC

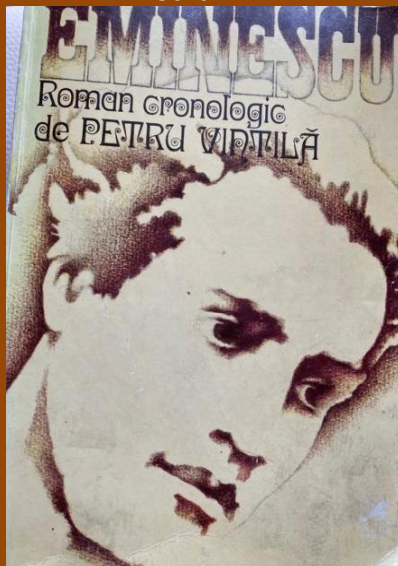
M. EMINESCU
TRADUCERI LITERARE
 Domnului General Căpitan
 personalitate în viața de
 toate zilele a cetății cu
 mare deschidere pentru
 Eminescu, geniul tăcerii
 al nostru al tuturor
 Cu cele mai dese sentimente
 București, decembrie 2004
 S. Vatamaniuc

MIHAI EMINESCU
Poezii
 Domnului General Căpitan
 personalitate în viața de
 toate zilele a cetății cu
 mare deschidere pentru
 Eminescu, geniul tăcerii
 al nostru al tuturor
 Cu cele mai aște
 Deținute
 București, decembrie 2004
 S. Vatamaniuc

Petru VINTILĂ

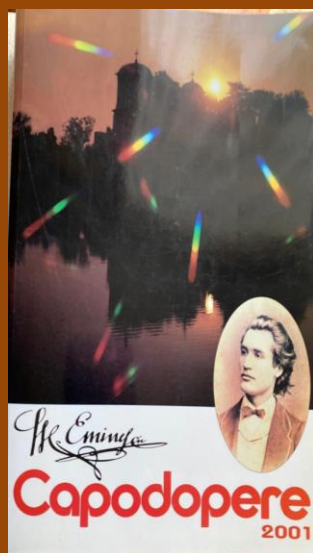
M. EMINESCU
 OPERE
 I. Poezii
 Domnului general
 Căpitan în cele
 mai aluse sentimente
 din partea cetății
 în admirare
 pentru rolul
 apăsător pe
 care l-a jucat
 în viața
 noastră
 în fața
 personalității
 noastre
 București, noiembrie 2004
 S. Vatamaniuc

EMINESCU
 - Roman cronologic -
 PETRU VINTILĂ
 Domnului General
 Căpitan în cele
 mai aluse
 sentimente
 București: 27 II, 2001

Vasile BLENDEA

EMINESCU
POSTUMITATEA
 Domnului General
 Căpitan
 Cele mai aște
 sentimente
 de
 admirație și
 prețuire pentru
 cultura
 noastră și
 contribuția
 la cultura
 română, în
 memoria
 Domnului
 General
 Căpitan
 Vasile Blendea
 24.01.2004

EMINESCU
CAPODOPERE
 De la Căpitan
 la General
 Căpitan
 prin
 Vasile Blendea
 27 XI 2000
 Ex Libris

CAPODOPERE
 Dornicei Sale Domnului
 Lazăr Căjar
 acestor două carti
 Eminescu din Miercuri 11
 si a doua din seara si cu
 toate consideratiile o adaugare
 in fascicula din "Helastic",
 etimologice!
 Helastic
 19.II.2004

EMINESCU
 UN VEAC
 DE NEMURIRE
 Dorniceii Sale,
 Domnului
 Christor Lazăr CĂJĂR,
 ... aceste două volume „Eminescu - Un veac de
 nemurire” împătimit de geniul lucrărilor, rugându-l
 să păundă sutele de pagini ale editiei, spre a în-
 telege mai bine efortul călătoriei noastre pe urmele
 poetului nepereche, la care s-a avut contribuția, spre
 spre înobilarea textelor, și subsemnatul, eu, măduștii
 de fotografii înite priore text. (urii pag. 2 ale volumelor)
 Cu mari respecte de admirație,
 Ocelasi *Fănuș Blendea*
 24 ian. 2004.

 EDITURA MINERVA
 BUCUREȘTI, 1990

EMINESCU
 UN VEAC
 DE NEMURIRE
 ..
 Dorniceii /
 Lazăr Căjar
 aici ar trebui să repet ce am
 scris la Valeriu!
 Helastic
 0.XI.2004

 EDITURA MINERVA
 BUCUREȘTI, 1991

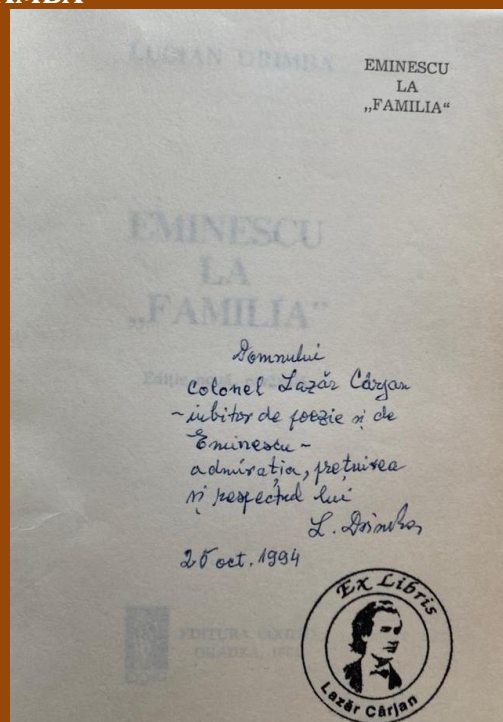
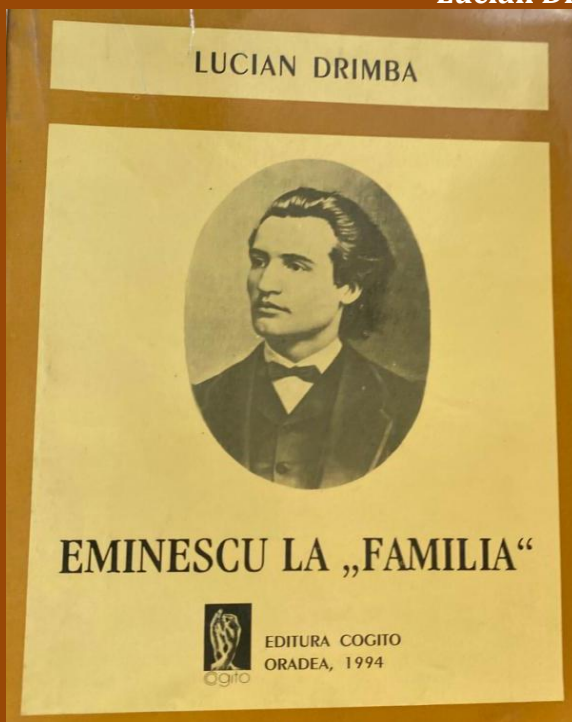
După 70 ANI de la dedicatia
 anterioară, o închinare de stăruie
 culturală:
 Astăzi 8 mai 2014 gen. Lazăr Căjar
 m-a invitat să îți încredințez despre
 Unirea Europei la Oradea.
 Iată-mi deci aici, un arag pe care
 l-am redactat în anul 1949 pentru prima
 oară, peșut la data pe care o
 înțelegem față de Ligă.
 În semn de prețuire pentru Cartierul
 din Oradea,
 Helastic

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

NR. 5133/MAI -2023

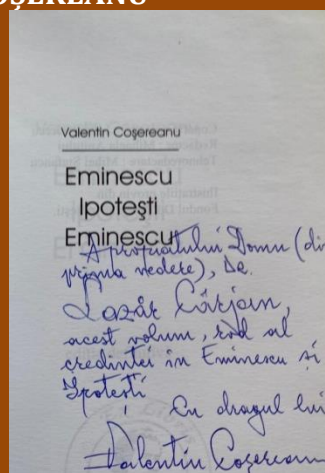
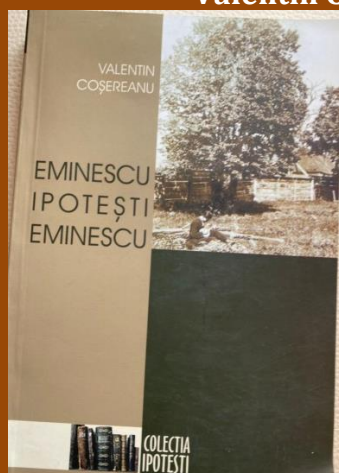
Cetatea Cavalerilor

Lucian DRÂMBA

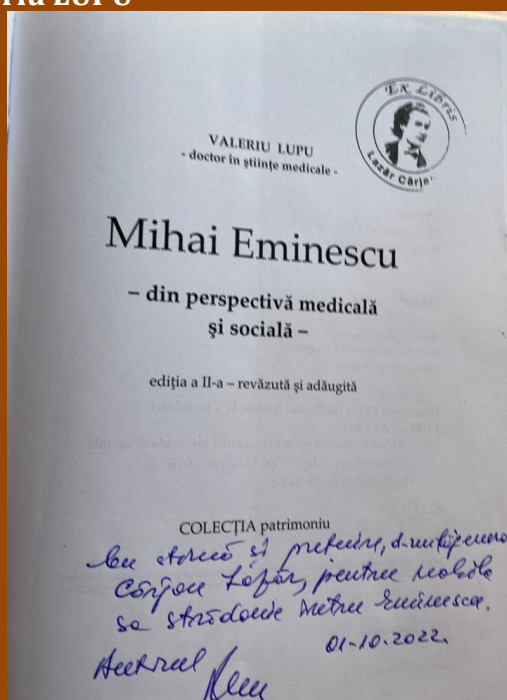
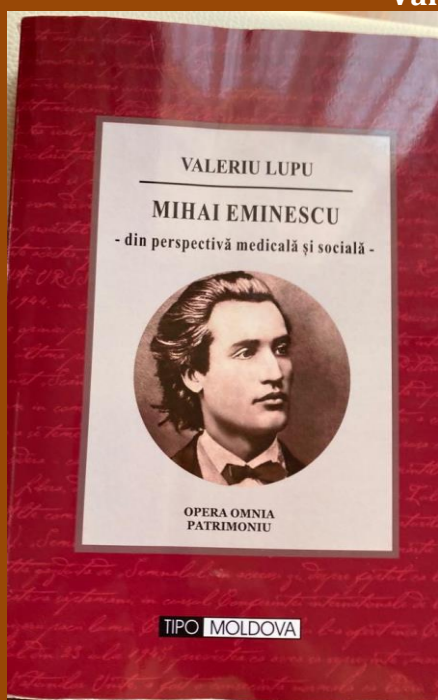

11

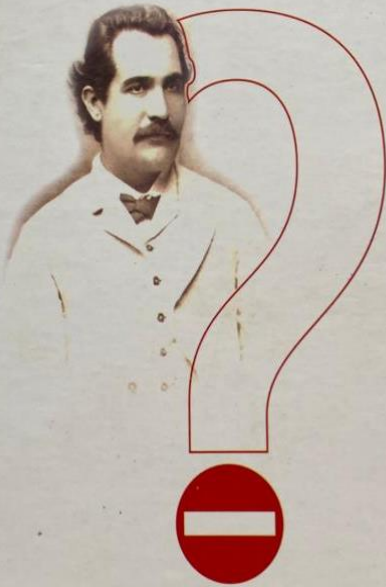
Valentin COȘEREANU

Valeriu LUPU

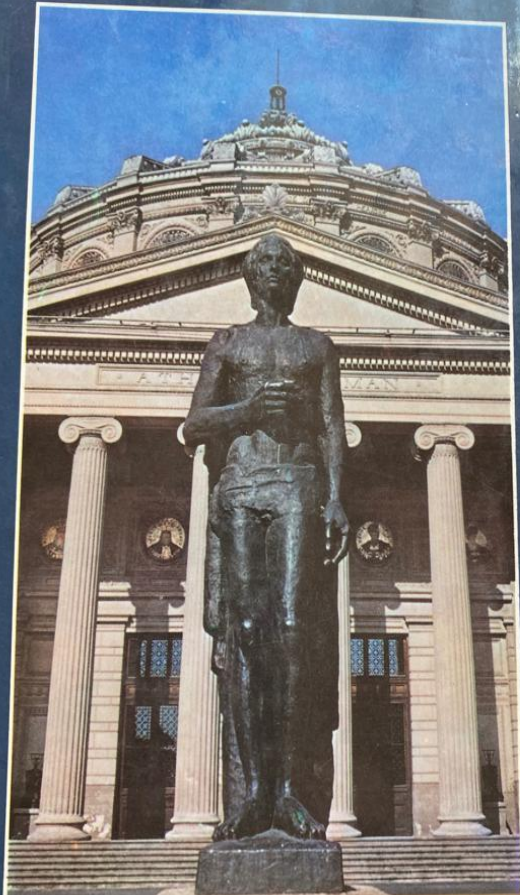

Adrian Dinu Rachieru

Despărțirea de Eminescu?

EMINESCU

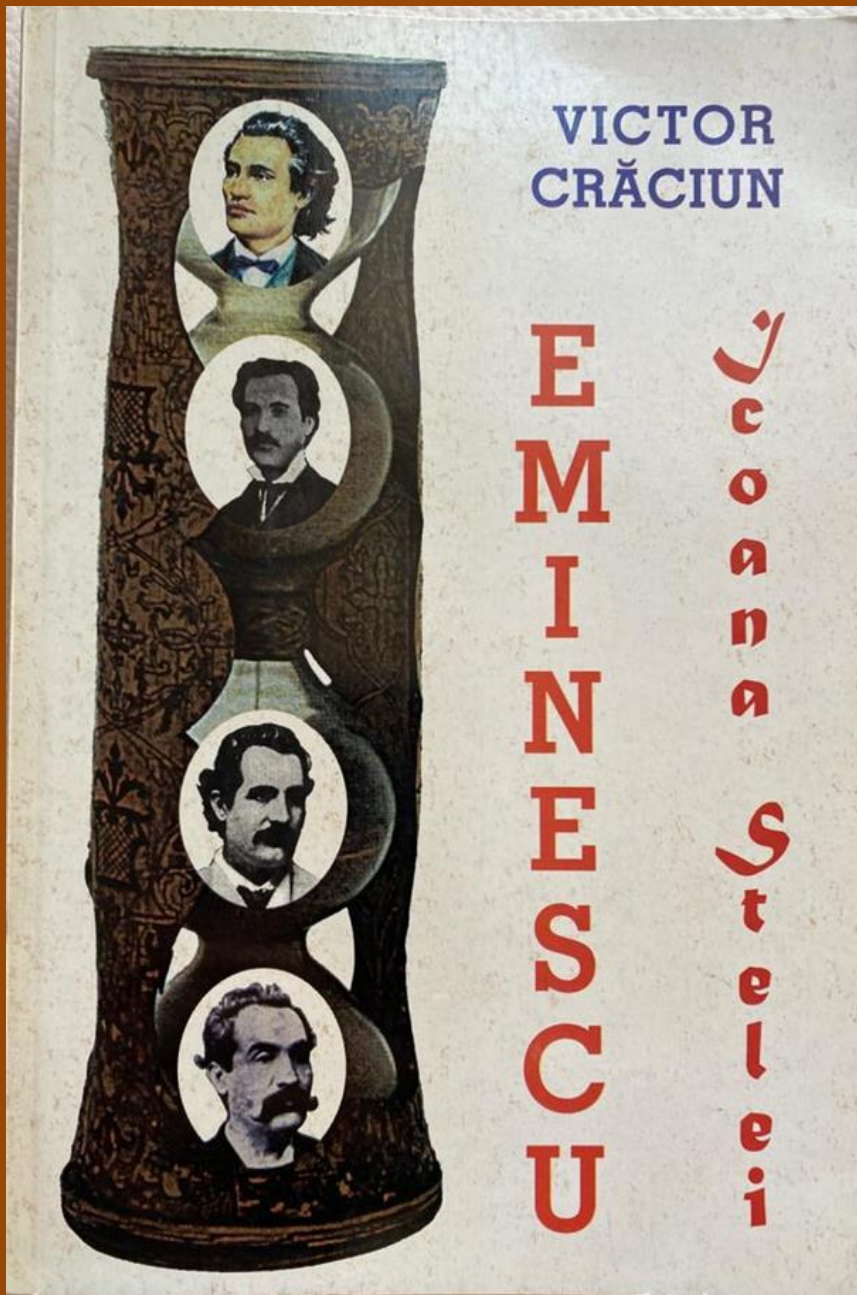

Victor CRĂCIUN, (n. Chișinău, 16 iulie 1934-30 august 2018, București membru de onoare al Academiei de Științe din Moldova, Doctor Honoris Causa al mai multor universități din țară și din străinătate. Președintele Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni. Prin Liga Culturală, Victor Crăciun a organizat anual Congresul Spiritualității Românești, Autor a peste 150 de cărți de autor (proză, teatru, scenarii cinematografice, monografii, albume, ediții, antologii etc.).

Copil fiind, credeam că unele persoane – părinții, bunicii, învățătorul și preotul satului ș.a. – n-ar trebui să moară niciodată. Erau modelele mele de viață din edenul copilăriei. Înaintând în vârstă și în universul cunoașterii, cunoscând și alte modele, credeam fantasmagoric că și alte personalități marcante pe care le-am cunoscut și m-au onorat cu prețuirea sau cu prietenia lor n-ar trebui să moară sau să treacă la cele veșnice decât la o vârstă matusolemică: Leonida Lari, Doina și Ion Aldea Teodorovici, I. Ungureanu, Gr. Vieru, mitropoliții Nestor Vornicescu și Bartolomeu Anania, patriarhul Teoctist, M. Ungheanu, Fănuș Neagu, Marin Sorescu, Adrian Păunescu, Viorel Cosma, D. Vatamaniuc, Ștefan Andrei, Florin Constantiniu etc., etc. Sunt goluri în cultura română, neumplute încă de nepuizabilul Victor Crăciun: prima sărbătorire comună a Unirii Basarabiei cu Țara (24-27 martie 1990), primul Pod de Flori de la Prut (6 mai 1990), urmat de Podul de Conștiință Mihai Eminescu (15 iunie 1990) și Podul de Verb Românesc (de Ziua Limbii române, Chișinău, 28-31 august, 1990), comemorărilor marilor personalități românești: Eminescu (prin organizarea de simpozioane științifice, tipărituri, busturi sau plăci memoriale la Cernăuți, Chișinău, Slobozia Mare și Durlești din Basarabia, Budapesta, Viena, Costei și Uzdin (Serbia), Odesa, Tirana etc.), Alexei Mateevici (la Zaim-Basarabia), Monumentul Lupoica, Romulus și Remus (Chișinău), Ștefan cel Mare (Cobâlea-Basarabia), G. Coșbuc (Voivodinți, Serbia), Troița eroilor români căzuți la Smârdan (Bulgaria), Petru Movilă (Kiev), M. Sadoveanu, Nichita Stănescu, L. Blaga, M. Kogălniceanu, O. Goga, G. Coșbuc, Marin Preda (pe Aleea Clasicilor din Chișinău), C. Brâncuși (Chișinău), 1900 de ani de la războiul daco-roman (la Benevento, Roma și Ancona din Italia, Chișinău, Vidin, și în alte localități din țară) etc.

(Tudor Nedelcea)

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

NR. 5(33) MAI 2023

Cetatea Cavalerilor

Poems and Prose of

Mihai Eminescu

The Center for Romanian Studies

EMINESCU

POET OF ROMANIA
AND OF ETERNITY
WANDERINGS AND STOP-OVERS

Text by
Victor Crăciun
and Vasile Smărăndescu

Domnului
Lăzar Căjar,
Omajin,
Hortobălan

27 XI 2000

Mihai Eminescu - Vesonia
Romanul unei patrii
Reconstituire document de
VICTOR CRĂCIUN

Cea mai mare dragoste
din cultura românească
se delăsăte acum
de lui Lăzar Căjar
în semn de deplină
Considerație din partea
alctuitărilor
Hortobălan

27 XI 2000

Pentru cei trecuți dincolo
- care m-au aşezat în tabără
E m i n e s c u
Mama
Tata
Nana

Scutur
Lăzar Căjar,
o grupare de studii
eminentă care întru-
tipează o tuncă de
cinci decenii experimentată
în aproape toatele de
Căte,
Cu promisiunea colaborării
care ne deschide mai
perfecte
1 VII 2003 Hortobălan

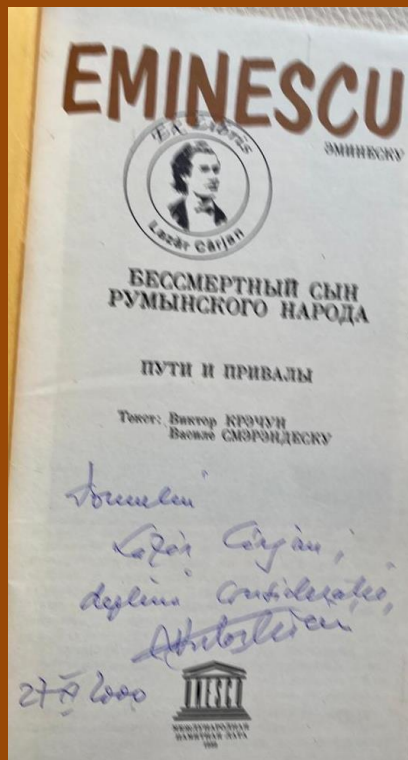
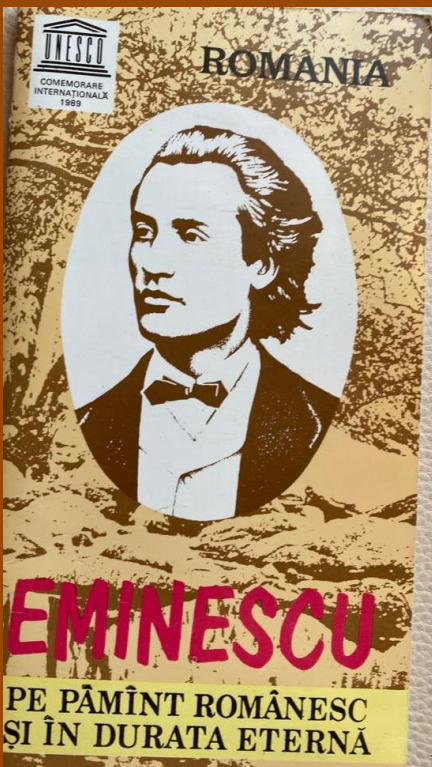
EMINESCU

PE PĂMÎNT ROMÂNESC
ȘI
ÎN DURATA ETERNĂ

DRUMURI ȘI POPASURI

RECONSTITUIRE DE
VICTOR CRĂCIUN
VASILE SMĂRÂNDESCU

Domnului și generalului de odă
Lăzar Căjar
cu neclărită și viziunea
contemporană a dreptei comune
în spiritul de unitate
pentru unitatea tuturor românilor
cu puțin
de la
se reconstituie
fratru, Odolea
29/30 XI 1996 Hortobălan

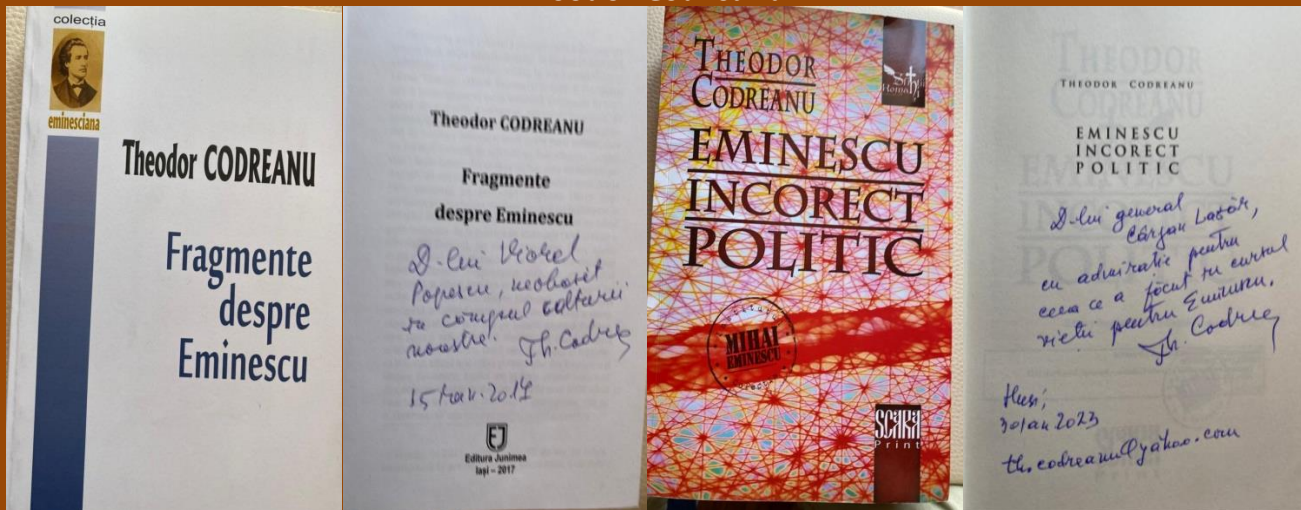

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

NR. 5(33) MAI - 2023

Cetatea Cavalerilor

Teodor Codreanu

15

Ioan Câmpan

